

Niccolo di Bernarda dei Machiavelli
3 V 1469 - 21 VI 1527
prawnik, filozof, pisarz społeczny i polityczny,
historyk, dyplomata
czasy walk o utrzymanie wpływów
II kancelaria Republiki Florenckiej
1512 - upadek Republiki, oskarżony o spisek, torturowany
pośmiertnie wydane traktaty
polityka - sztuka skutecznego działania,
oddzielona od moralności
zachowanie pozorów łaskawości, dobra
siła i terror, podstęp i zdrada(rozsądnie, w miarę potrzeb)
szacunek dla władzy(lęk)
„w polityce bezbronni prorocy nie zwyciężają”
makiawelizm(potocznie) - cynizm,
brak skrupułów w dążeniu do celu
cel uświęca środki(z ograniczeniem!)
amoralizm, człowiek - egoizm
brak pierwiastka boskiego w państwie
losem rządzi przypadek
cnota virtù(inicjatywa, podejmowanie decyzji)
mniejsze zło, hipokryzja kościoła
ludzie są źli jeśli nie muszą być dobrzy
poskromienie zła przez prawo
strach > miłość
wojsko >+ prawo

etyka - dział filozofii zajmujący się badaniem moralności
i tworzeniem systemów myślowych, z których można
wyprowadzać zasady moralne.
metafizyka - jedna z podstawowych dyscyplin filozoficznych,
badająca najogólniejsze własności bytu, dziedzina wiedzy
ukonstytuowana przez Arystotelesa, rozważająca byt jako
byt oraz jego istotne własności i ostateczne przyczyny
irrationalizm - pogląd filozoficzny głoszący, że rzeczywistości
nie da się poznać w racjonalny sposób, przypisujący
najwyższą wartość pozarozumowym środkom poznawczym;
empiryzm - doktryna filozoficzna głosząca, że źródłem
ludzkiego poznania są wyłącznie, lub przede wszystkim,
bodźce zmysłowe docierające do naszego umysłu ze
świata zewnętrznego, zaś wszelkie idee, teorie itp.
są w stosunku do nich wtórne
transcendentalny - znajdujący się poza zasięgiem
naszego doświadczenia i poznawalnego świata
aprioryczne - przed doświadczeniem
epistemologia - teoria poznania lub gnoseologia –
dział filozofii zajmujący się relacjami między
poznawaniem, poznaniem a rzeczywistością.